

Titulació	Tipus	Curs
Literatura Comparada: Estudis Literaris i Culturals	OB	0

Professor/a de contacte

Nom: Angela Marcela Londoño Rendón

Correu electrònic: angelamarcela.londono@uab.cat

Equip docent

Maria Jose Vega Ramos

Maria del Mar Garcia Lopez

Miriam Ruiz-Ruano Risquez

(Extern) Claudia García-Minguillán

(Extern) Marcela Londoño

(Extern) Neus Rotger

(Extern) Víctor Lillo Castañ

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Els requerits per a ingressar en el màster.

Objectius

- 1) presentar la història de la literatura comparada com a disciplina acadèmica
- 2) exposar una selecció representativa d'escoles, tendències, i problemes teòrics i metodològics de la disciplina
- 3) millorar la capacitat analítica i crítica dels estudiants

Competències

- Analitzar com s'ha constituït la tradició literària i quins processos literaris i culturals han tingut un paper rellevant.
- Analitzar els processos històrics de teoria de la literatura i la literatura comparada a partir dels canvis de paradigma.
- Aplicar els diferents models teòrics i genèrics a l'anàlisi i la interpretació de textos.
- Avaluar les aplicacions actuals de la literatura comparada a partir dels processos històrics que ha seguit.
- Comunicar els resultats de les seves investigacions a un públic expert i no expert.
- Organitzar, planificar i gestionar projectes.
- Raonar críticament a partir de l'anàlisi i la síntesi.
- Realitzar aportacions creatives i originals en l'estudi comparativista dels textos literaris i culturals.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els conceptes de tradició i cànon, des de perspectives diverses.
2. Aplicar els principis i els mètodes propis de les corrents del comparatisme contemporani a l'anàlisi comparat de textos europeus i d'altres formes de representació artística.
3. Comunicar els resultats de les seves investigacions a un públic expert i no expert.
4. Identificar i analitzar els models epistemològics dels comparatisme contemporani i la seva vinculació amb altres disciplines (història del llibre, història de les mentalitats, filologies modernes i clàssiques, teoria literària, altres disciplines comparades, etc.) i amb la història política d'Occident.
5. Incorporar l'enfocament comparatiu a l'estudi de casos i establir relacions interartístiques.
6. Organitzar, planificar i gestionar projectes.
7. Raonar críticament a partir de l'anàlisi i la síntesi.
8. Reconèixer i analitzar críticament, i des de posicions fonamentades teòricament, manifestacions anàlogues.
9. Utilitzar fonts documentals i d'arxiu.

Continguts

- T0. Programa i introducció al mòdul - Breu història de la Literatura Comparada i principals corrents
- T1. Tematologia: definicions i problemes.
- T2. La traducció com a fenomen literari, històric i cultural.
- T3. Literatura de viatges: definicions i perspectives metodològiques. Estudi de cas.
- T4. Genologia I: l'estudi dels gèneres. La tragèdia.
- T5. Els afectis del dissens.
- T6. Genologia II: l'èpica.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			

Seminarios presenciales	50	2	1, 2, 4, 5, 8
Tipus: Supervisades			
Tutorías	5	0,2	3, 6, 7, 8, 9
Tipus: Autònomes			
Lectura de textos	75	3	1, 2, 4, 5, 8, 9

Metodologia general: estudi de casos. L'objectiu del curs és presentar una selecció dels desenvolupaments més significatius de la Literatura Comparada en el segle XX. No pretén sistematitzar la trajectòria de la disciplina, sinó examinar, mitjançant l'anàlisi profunda dels seus corrents més emblemàtics, els problemes als quals s'ha enfrontat al llarg de la seva història i les respostes que ha desenvolupat cadascuna dels seus vessants.

Classes presencials: cada professor aplicarà la metodologia més apropiada per al contingut del seminari. La metodologia inclou sempre l'exposició dels conceptes fonamentals, per a proporcionar a l'alumne els instruments bàsics d'anàlisi i interpretació.

Tutories: serveixen per a orientar a l'alumne en relació amb els treballs de mòdul i, si és necessari, en relació amb la seva recerca en general.

Lectura de textos: la lectura autònoma de fonts secundàries constitueix una part imprescindible de la metodologia del mòdul; els seus objectius són, al marge de l'adquisició del coneixement i dels conceptes essencials dels diferents corrents de la LC, fomentar les capacitats analítiques i crítiques de l'alumne.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat 1. Reflexió escrita (750-1500 paraules)	20%	25	1	1, 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Activitat 2. Exposició oral argumentada	10%	10	0,4	3, 5, 6, 7, 9
Activitat 3. Comentari argumentat (750-1500 paraules) d'un document textual o audiovisual	20%	25	1	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
Activitat 4. Ressenya crítica	40%	60	2,4	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

L'alumnat haurà de realitzar quatre activitats avaluables al llarg del curs:

Activitat 1 (20%). Reflexió escrita (750-1500 paraules) sobre el sentit i els desafiaments de la literatura comparada avui, a partir d'una lectura comuna.

Activitat 2 (10%). Exposició oral argumentada sobre un tema proposat per un dels docents del mòdul.

Activitat 3 (20%). Comentari argumentat (750-1500 paraules) d'un document textual o audiovisual, a partir de les indicacions i la bibliografia proporcionada per un dels docents del mòdul.

Treball final (40%). Ressenya crítica d'una de les obres proposades pels docents de cadascun dels blocs (2500-3000 paraules).

Assistència i participació activa a les sessions (10%).

- Per a aprovar, l'estudiant ha d'obtenir una nota final igual o superior a 5.
- Les activitats proposades són obligatòries. La nota final és la ponderació de totes les qualificacions.
- Les faltes d'ortografia i de redacció baixen punts.
- El plagiat és un delicte i suposa la reprovació/el suspens total de la matèria.
- L'absència o inadequació de les referències bibliogràfiques en els treballs escrits és penalitzable.
- Les dates de lliurament estipulades en el calendari inicial del mòdul són improrrogables, excepte excepcions degudament justificades i pactades prèviament amb l'equip docent.

Avaluació única

L'avaluació única consistirà en el lliurament en una mateixa data de les següents activitats:

Activitat 1 (20%). Reflexió escrita (750-1500 paraules) sobre el sentit i els desafiaments de la literatura comparada avui, a partir d'una lectura comuna.

Activitat 2 (10%). Breu anàlisi comparada dels textos proposats per un dels docents del mòdul (800-1000 paraules).

Activitat 3 (20%). Comentari escrit argumentat (750-1500 paraules) d'un document textual o audiovisual, a partir de les indicacions i la bibliografia proporcionada per un dels docents del mòdul.

Treball final (50%). Ressenya crítica d'una de les obres proposades pels docents de cadascun dels blocs (2500-3000 paraules).

- Totes les activitats són obligatòries.
- L'alumnat que s'aculli a l'avaluació única ha d'informar el coordinador del mòdul en el termini que s'indiqui a l'inici del curs.
- La data de lliurament estipulat en el calendari inicial del mòdul és improrrogable, excepte excepcions degudament justificades i pactades prèviament amb l'equip docent.
- S'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per a l'avaluació contínua.
- El programa detallat i el calendari de lliuraments es posaran a la disposició de totes les persones inscrites des del primer dia de classes. És imprescindible seguir les indicacions i els terminis estipulats en aquest document.

L'estudiant rebrà la qualificació de "No avaluable" sempre que no hagi lliurat més del 30% de les activitats d'avaluació.

En el moment de realització de cada activitat d'avaluació, el professor o professora informará l'alumnat del procediment i data de revisió de les qualificacions.

En cas que l'estudiant dugui a terme qualsevol tipus d'irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un determinat acte d'avaluació (còpia, plagi, ús no autoritzat de IA o un altre), aquest serà qualificat amb 0 i no serà recuperable, independentment del procés disciplinari que pugui derivar-se d'això. En cas que es verifiquin diverses irregularitats en losactos d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0.

En aquesta assignatura no està permès l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avalui amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Auerbach, Erich, *Mimesis: la representación de la realidad en la literatura occidental*, México: F.C.E., 1975.

Curtius, E.R., *Literatura europea y Edad Media latina*, Fondo de Cultura Económica, México, 1955.

Blumenberg, Hans, *Trabajo sobre el mito*, Barcelona: Paidós, cop. 2003.

Eliade, Mircea, *Aspectos del mito*, Barcelona: Paidós, 2000.

Lévi-Strauss, Claude, *Mito y significado*, Madrid: Alianza, D.L. 1987.

Bakhtin, Mikhail, *La cultura popular en la Edad Media y en el Renacimiento*, Madrid: Alianza, D.L. 1987.

Bakhtin, Mikhail, *Problemas de la poética de Dostoievski*. Fondo de Cultura Económica, 2003.

Greene, Thomas M., *The Light in Troy. Imitation and Discovery in Renaissance Poetry*. New Haven and London: Yale University Press, 1982.

Barthes, Roland, «La mort de l'auteur», en *Manteia*, 5 (1968), págs. 12-17 (existen varias traducciones al castellano).

Bernas, Steven, *Archéologie et évolution de la notion d'auteur*, París, L'Harmattan, 2001.

Burke, S., *The Death and Return of the Author: Criticism and Subjectivity in Barthes, Foucault and Derrida*, Edimburgo, Edinburgh University Press, 1992.

Cherchi, Paolo, *Polimatia di riuso. Mezzo secolo di plagio (1539-1589)*, Roma, Bulzoni, 1998.

Constable, G. 1983. «Forgery and Plagiarism in the Middle Ages», *Archiv für Diplomatik, Schriftgeschichte*, 29 (1983), págs.1-41.

Foucault, Michel, «Qué es un autor», en *Entre filosofía y literatura*, Barcelona, Paidós, 1999, págs. 329-360.

Genette, Gérard, *Palimpsestes: la littérature au second degré*, París: Éditions du Seuil, 1982 (edición en castellano: *Palimpsestos: la Literatura en segundo grado*, Madrid, Taurus, 1989)

Gigliucci, Roberto, eds., *Furto e plagio nella letteratura del Classicismo*, Roma, Bulzoni, 1998.

- Goldstein, P., *Copyright's Highway: From Gutenberg to the Celestial Highway*, New York, 1994.
- Green, S. P., «Plagiarism, Norms, and the Limits of Theft Law: Some Observations on the Use of Criminal Sanctions in Enforcing Intellectual Property Rights», *Hastings Law Journal* 54 (2002), págs. 167-242.
- Hall, B. (ed.), *Borrowed Feathers: Plagiarism and the Limits of Imitation in Early Modern Europe*, Oslo, 2008.
- Howard, R. M., *Standing in the Shadow of Giants: Plagiarists, Authors, Collaborators*, Stamford, CT, 1999.
- Indart, Maurel, ed., *Le plagiat littéraire*, Tours, Universidad François Rabelais, 2002.
- Kewes, P., *Authorship and Appropriation: Writing for the Stage in England, 1660-1710*, 1998, Oxford.
- Kewes, Paulina, ed., *Plagiarism in Early Modern England*, Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2003.
- Kris, E., y Otto Kurz, *La leyenda del artista*, Madrid: Cátedra, 1982.
- Lefevere, André, *Translation, Rewriting and the Manipulation of Literary Fame*
- Lindey, A., *Plagiarism and Originality*, New York, 1952.
- Long, P. O., *Openness, Secrecy, Authorship: Technical Arts and the Culture of Knowledge from Antiquity to the Renaissance*, Baltimore, MD., 2001.
- López García, Diego, *Ensayo sobre la muerte del autor*, Madrid, Júcar, 1993.
- Macfarlane, R., *Original Copy: Plagiarism and Originality in Nineteenth-Century Literature*. Oxford, 2007.
- Mallon, T., *Stolen Words: Forays into the Origins and Ravages of Plagiarism*, New York, 1998.
- McGill, Scott, *Plagiarism in Latin Literature*, Cambridge, Cambridge University Press, 2012.
- Meltzer, F., *Hot Property: The Stakes and Claims of Literary Originality*, Chicago, IL. 1994
- Perromat Augustín, Kevin, *El plagio en las literaturas hispánicas: historia, teoría y práctica*, tesis doctoral de la Universidad «Sorbonne» de París leída en 2010.
- Posner, R. A. *The Little Book of Plagiarism*. New York, 2007.
- Roger, Chartier, «La invención del autor» en *Entre poder y placer: cultura escrita y literatura en la Edad Moderna*, Madrid, Cátedra, 2000, págs. 89-105.
- Rosenthal, Laura J., *Playwrights and Plagiarists in Early Modern England: Gender, Authorship, Literary Property*, Ithaca, Cornell University Press, 1996.
- Ruiz Pérez, Pedro, *La rúbrica del poeta. La expresión de la autoconciencia poética de Boscán a Góngora*, Valladolid, Universidad, 2009.
- Saint-Amour, P. K., *The Copyrights: Intellectual Property and the Literary Imagination*, Ithaca, NY, 2003.
- St. Onge, K. R., *The Melancholy Anatomy of Plagiarism*, Lanham, MD, 1988.
- Vaidhyanathan, S., *Copyrights and Copywrongs: The Rise of Intellectual Property and How It Threatens Creativity*, Nueva York, 2001.
- White, Harold Ogden, *Plagiarism and Imitation during the English Renaissance*, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1935.
- Moll, Nora, "Imágenes del 'otro'. La literatura y los estudios interculturales", a Armando Gnisci ed., *Introducción a la literatura comparada*, Barcelona, Crítica, 2002, 347-389.

Pageux, Daniel-Henri, "Images", a D.-H. Pageux, *La littérature générale et comparée*, París, Armand Colin Éditeur, 1994, 59-76.

Eagleton, Terry, *Dulce violencia. La idea de lo trágico*, Trotta, Madrid, 2011.

Lesky, Albin, *La tragedia griega*, Acantilado, Barcelona, 2001.

Menke, Christoph, *La actualidad de la tragedia*, Antonio Machado Libros, Madrid, 2008.

Steiner, George, *La muerte de la tragedia*, Siruela, Madrid, 2001.

Szondi, Peter, *Teoría del drama moderno. Tentativa sobre lo trágico*, Destino, Barcelona, 1994.

Vernant, Jean-Pierre, *Mito y tragedia en la Grecia antigua*, Paidós, Barcelona, 2002.

Boehmer, Elleke; Morton, Stephen (ed.). *Terror and the Postcolonial: a Concise Companion*. Wiley-Blackwell, 2010.

Fanon, Frantz. *Les Damnés de la terre*. Maspero, 1961 [*Los condenados de la tierra*. México: FCE, 1971. Traducción J. Campos].

Peau noire masques blancs. Paris: Seuil, 1952 [*Piel negra, máscaras blancas*. Akal, 2009. Traducción Iria Álvarez et al.].

Hardt, Michael & Negri, Antonio. *Empire*. Harvard University Press, 2000 [*Imperio*. Paidós, 2002. Traducción de Alcira Bixio].

Multitude. War and Democracy in the Age of Empire. The Penguin Press, 2004 [*Multitud : Guerra y democracia en la era del imperio*. DeBosillo, 2006. Traducción de Juan Antonio Bravo].

Kaplan, A.E. (ed.). *Trauma Culture: the Politics of Terror and Loss in Media and Literature*. Rutgers University Press, 2005.

LaCapra, Dominique. *Writing History, Writing Trauma*. John Hopkins University, 2001 [*Escribir la historia, escribir el trauma*. Nueva Visión, 2005. Traducción de Elena Marengo].

Lazarus, Neil (dir.). *The Cambridge Companion t*

Programari

T0. Programa i introducció al mòdul - Breu història de la Literatura Comparada i principals corrents

T1. Literatura de viatges: definicions i perspectives metodològiques. Relats de viatges immòbils

T2. Sentits, emocions i textualitat. De la reconstrucció de soundscapes a la problemàtica d'interpretar les percepcions passades

T3. Tematologia: definicions i problemes.

T4. Genologia: l'estudi dels gèneres. La tragèdia

T5. Els afectis del dissens

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(TEm) Teoria (màster)	1	Espanyol	segon quadrimestre	tarda